

Nevteleno
Poprijeta Devica Marija

1906. május.

17. letni tescal, 4. st.

Zmozna
Gospá Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szy. Szebestjani.

csi je glih redovnik bio, ki je od práve materecérkvi odsztopivsi krivico razsirjávae. Ali z bozsov pomocsjov sze je romarszko meszto pá zmoglo, romarov je vszidár vecs prihájalo natelko, ka szo eden den mogli vecskrát nemski ino szlovenszki predgati.

Leta 1651-ga, 15-ga julija je eden novi oltár po grof Altringen János Marki grácskom püspeki goriposzvecseni, ki szo tisinszko Marijiko szami na njega polozsili i vu pasztérszkom liszti 1653 leto na den Sznezsné Marije szklenjenom njo za »miloszti puno« imentüvali za volo onih vnogih düsevnih dobrot, stere szo verniki po prosnjah Marijinih zadobili.

Klekl Jozsef.

(Dale.)

Iz zgodovine szv. materecérkve.

Foga hipa je szigurno zapoved dao krsztsenikom Szv. Pavel, ka k szv. precisicsavanji szamo na tesese szlobodno pridejo, kak nam szv. Augustin szvedocsi. Potom je pa po greskom drszanji obhodo krsztsanszka meszta i almostvo pobirao za jeruzsalemzke szziromake, stero je szam szpravo te pá ta. Na toj poti je v Troasi, prle kak bi na ladjo szeo, celo noes predgao i te od vszeh lüdih jako genjlivo szlovo vzeo. Kda je v Tirusi z ladje sztopo, szo ga krsztsenicje proszili naj ne ide v Jeruzalem, ar ne bode tam njegovo zsvilenje obvarvano, vu Cezareji szo ujemi to escese bole gvüsno naprej pravili, ali on je zato li so, krsztsenicje teh meszt szo ga pa z szkuznimi ocsmi vöszprevajali.

V Jeruzsalemi je naj obrvim proiszkaó sztaresega Jakoba apostola ino je njemi prek dao dare priuesene za szziromake. Na drügi den je v zsidovszko cerkev so predgat Jezusa, nego zsidovje szo sze poreberili proti njemi ino bi ga vmorili, csi ga Lizias, poglavar pogauszki rimszke vojszke, ne bi z szvojím vojaki odszlobodo. Pavco je pod

obrambov ete vojszke predgo drzsao lüdsztvi, nego lüdsztvo je kastigo zselelo za njega, ar je on to pravo, ka je njega Krisztus poszlaó, da bi poganom glaszo evangelium. Lizias ga je na to na bicsüvanje obszodo, nego on je povedao, ka je on rimszki plemenitas i z bicsüvanjom szo mogli gorhenjati. Velki tanács zsidovszki, na szod vküp pozvani, ga je ne vüpao tüdi obszoditi, Krisztus sze njemi je pa szkazao ino ga je obatrio. — Na to ga je Lizias poszlaó v Cezareo k Felikszi, ki je tam caszarszki namesztnik bio, ar je Pavlov zsitek v Jeruzsalemi ne bio gvüsen za volo razszrdjenih zsidovov. Feliksz ga je ne bantüvao, ar sze je bojao rimszkoga pörgara kastigati, nego dve leti ga je vu vozi drzsao vüpajocsi sze, ka ga krsztsenicje z dobrov sumov odküpijo. Poszlühno ga je vecskrat, nego povrno sze je ne. Za dve leti je na Felikszovo meszto Porcius priseo za namesztnika caszarszkoga, pri sterom szo zsidovje novo tozsbo zacsnoli proti szv. Pavli, nego Paveo je k caszari apelerao i na to ga je Festus v Rim odlucso. Te dneve prle kak bi szv. Paveo odpelani bio, je Agrippa, zsidovszki krao, priseo k Festusi i Pavla szta dala naprej zvati pa je on tak vrelo predgo drzsao pred njima, ka je Agrippa szam pravo, ka bi volo meo krsztsenik gratati, nego zato je gratao ne, kak vnogi, ki szpoznajo dobro, ali vesiniti dobro sze njim pretezske vidi.

62-ga leta po r. Kr. szo szv. Pavla v Rim pelali. Dveszto sésztdeszét lüdih je bilo na ladji, na steroj sze je tüdi Paveo pelalo. Eden viher je k otoki Malta — na Nadzemelszkom morji — vrgeó hajov, nego vszi szo sze szrecsno resili, kak je eden angeo Pavli naprej povedao. Vüni na szühom szo szzi zakürili i malo szühsili. Tü je edna csemérna kacsa szv. Pavla vjela, pa njemi je ne skodilo. Drüge csüde je tü tüdi. delao vu onih trojih meszecaj, stere szo sze tü zdrzsavali ino tüdi vnoge zadobo Krisztusi. Kda je ladja do denesnje talijanszke zemle prisla, szo ga zse vnogi rimszki krsztsenicje csakali ino szprevali z proceszijov v Rim. Tü je vu vozo vrzsén, nego vszaki ga je lehko i szlobodno obiszkaó, ar je on z vojakami, ki szo ga pazili, v ednoj hizsi bio vküper, tak ka szo sze zsidovje pa csemerili, ka Paveo dale glaszi evangelium. Filippicsani szo njemi po szvojim püspeki szem peneze poszláli za dar, z sterih je zsivo. Dve léti zapreti

je tak glaszo evangelium, ka szo vu caszarszkih palacsaj tūdi vnogi krsztsenicje posztanoli. Nego tū je nisce ne lōzsbe podiguo proti njemi, tak, ka szo ga rimlanci za dve leti vōpūsztili, i on je 65-ga leta po Kr. znova na izhod so; po poti je nasztavo v Kreta otoki szv. Titusa za pūspeka v Efezusi pa szv. Timoteusa ino vnoga meszta poiszkaojcsi, kama je szam ne mogeo, ta je szvoja pizma — epistole — pizao, stera escse dendenesuji szvedocsijo njegovo od szv. Dūha preszvetleno modroszt.

Kda je zacšūo, ka je Nero caszar v Rimi velko preganjanje zacšno proti krsztsenikom, sze je pascsō v Rim batrivat brate ino mret za Krisztusa. Paveo je v Rimi edno caszarovo zseno na pravo pot szpravo — kak nam Zlatovūsztni szv. Janos szvedocsi — ino jo je okrszto. Caszar sze je na to tak razszrdo, ka je Pavla vu vozo dao vrzsti. Vu toj vozi je szv. Paveo escse drūgim tūdi szvetloszt vōre Krisztusove podelo, tak ka je razszrdjeni caszar njega na szlednje na szmrt obszodo, ino szo njemi glavo vzeli tam, kde zdaj njemi v Rimi na csaszt cerkev zmozsna sztoji. To je bilo on iszti den, kda szo szv. Petra razpeli 29. junija leta 67-ga. Doszta je trpo i szkoro pol poznanoga szveta obhodo ino vszesirom jezere szpravo k Krisztusi. Zdaj vzsiva zaszlūzseno placсило pri njem.

Ka je pa z ovimi apostolami? Vzemimo je na kratci po redi. Malo menje znamo od njihovoga zsitka, kak od szv. Petra i Pavla, nego ka znamo, naj na kratci tū sztoji.

Szv. Petra brat Szv. Andras, ki je najprvi bio, koga je Jezus med apostole vzeo, je po dolhodi szv. Dūha prehodo Scithyio, Epirus, Gresko i na szlednje je vsio v Achaji ino je vu Patrasi glavnom meszti te drzsave pūspekijo nasztavo i sze je tū zdrzsavao. Tū je caszarszki namesztnik niksi Egeas bio, krvolocsen neprijateo krsztsanszstva. Te je dao apostola pred szebe zvati. Andras njemi je predgao od szv. mese, kak nekrvave daritve i od Krisztusa, kak pravoga Boga, na koj ga je te Egeas v temnico dao vrzsti. Lūdsztvo ga je stelo z szilov odszloboditi, ali Andras je ne dopūszto. Egeas ga je vecskrat naprej dao pelati na szod, nego on je sztalen bio tak, ka je na szlednje na krizs obszojeni. Krizs je ne taksi bio, kak Krisztusov, nego v to podobo: to je tak

zvani szv. Andrasa krizs. Dva dni je z krizsa predgao, dokecs je szvojo verno dūso nazaj dao szvojemi Bogi, ki ga je sztvoro leta 62-ga po Kr. novembra 30-ga.

Szv. Janos, najlūbeznivsi apostol Jezusov i oszkrbiteo bl. D. Marije po vnebohodi Jezusovom je obrvim z szv. Petrom vesio vkūper v Jeruzalemi; tū je bio dvakrat vu vozi za volo Jezusa. Tū odnet je so z szv. Petrom v Samario szvesztvo szv. podrđenja delit. Leta 51-ga je tūdi bio v Jeruzalemi pri szpraviscsi apostolov, csi li ka je vu tisztom caszi, kda szo krsztsenike v Jeruzalemi zsidovje preganjati zacsnoli i szv. Stevana diakonusa kamenūvali, on z bl. D. Marijov v Efezus so in sze je vecs let z njov, stera je okoli toga szpraviscsa apostolov mogla mreti, kda szo zse vszi apostolje vkūper bili zvūn Tomasa. Okoli 66-ga leta znamo, ka je Janos v maloj Azsiji predgao hodccsi z ednoga meszta vu drūgo. 68-ga leta szj je pa Efezus zebrao za sztanūvanje, kde je te szv. Pavla vucsenik, szv. Timoteus bio pūspek. Tū odnet ja szv. Janos ravnao pūspekije, stere szo na jūzs-nom i v maloj Azsiji te zse po njem i drūgih apostolah nasztavlene bile.

Za casza Domician caszara szo njega tūdi v Rim pelali i vu vrelom olji kūhali, ali ne njemi je skodo; caszar ga je na to na otok Pathmos — pod greskom — poszlae kakti vu vozo. Tū je bio devet let ino tū je meo ona videnja, stera je vu „Szkrivnom razodenji“ popiszae vu leti 96-tom po Kr. — Po szmrći Domician caszara ja uazaj so v Ephesus, kde szo poganje toga hipa szv. Timoteusa pūspeka vmorili ino je prek vzeo ravnaje pūspekije. Tū je pizsao szvoj Evangelium, tū je zsivo do 3-jega leta Trajan caszara, to je do 100-loga po rojsztvi i 68-ga po szmrći Krisztusovoj.

Jedini med apotolami, ki z naturnov szmrtjov mro, kak njemi je Krisztus naprej povedao te, gda ga je pri morji genezaretszkom szv. Peter pilao; Ka de pa z tem? Dáli szo njemi skodila, zato szv. maticerkev na njegov god vino blagoszlavla.

Njegov brat, tak zvani sztaresi Jakob, szin Zebedeja i Salome, bl. D. Marije sztrine je po prisesztji szv. Dūha, kak nisterni znajo pizsati, po Spanjszkom hodo,

liki gvúšno nevemo. To znamo szamo od njega, ka je 42-ga leta zse pa v Jeruzalemi bio, tū jako osztro vu poszti i molitvi zsivo ino jeruzalemszko púspekijo ravnao. Tū odnet je hodo po celoj Palesztini i Samarji glaszit evangelium; nasztavlat púspekije. 44-ga leta po Kr. szo ga zsidovje zgrabili. Niksi Jozias farizeus je bio, ki je njemi na sinjek zanko vrgeo i tak szo ga vlekli pred Herodes Agrippa krala. Ete ga je na szmrt obszodo. Kak szo ga vöpelali, je eden plantavi proszo njega, naj ga zvracsi; szv. Jakob ga je pitao, jeli vörje vu Krisztusi. On odgovori, ka ja, i na to ga je vu imeni Jezusovom zvrácso. Jozias to vidivsi ga je tūdi proszo, naj njemi odpúsztí, ka ga je za zsidove zgrabo. „Csi vörjes vu Krisztusi, za koga jaz zdaj na szmrt idem.“

„Vörjem“ je pravo. Za to szo zsidovje Joziasa tūdi vlovili, z apostolom ga vküpzvezali i vöpelali. Tam je szv. Jakob vodo proszo, zsidovje szo dali miszlecsi, ka piti scse on je pa Joziasa okrszto hitro ino te szo obema glave odszekli leta 44-ga po Kr. marciusa 25-ga. Telo njegovo je z Jeruzalema na Spanjszko odneseno, kde na njegovom grobi velka glaszovitna romarszka cerkev sztoji. Meszto sze zove: Jago di Kompostella.

Filip je tūdi ribics bio pa krzsake redo i z tem szí je krúh szlüzso, dokecs ne apostol gratao. Po prvi krsztsanszkih riszalaj je vu velkov i maloj Frigiji glaszo szv. vero i na szlednje szo ga vu meszti Hierapolis na krizs privezali i na krizsi kamenúvali za casza Domician caszara, leta 81-ga po Kr. Telo njegovo je szledkar v Rim odneseno, kde z mlajsim Jakobom vküper lezsi pod cerkvov, stera sze od njidva imenúje.

Szv. Bertalan v Galileanszkoj Kaani rodjeni, je po dolhodi szv. Dúha pohodo denesjo Perzsijo, prednjo i zadnjo Indio, to je celo júzsno Azsio i je vnoge priküpo Krisztusi. Tū odnet nazaj prihajajocsi je bio v Hieropolisi pri szv. Filipi, obiszkao je po maloj i zahodnoj Azsiji Lykaonio i vu velkoj Armeniji poleg Csarnoga mörja i nizse doli. Tū szo ga zsvivoga rezali z kozse zúli, i na szlednje na krizs razpeli poganje; telo njegovo je z veksega tala v Rimi zakopano pod cerkvov, stera sze po njem imenúje.

Szv. Matjas sze je v Bethlehemi narodo v Judeji. Premozsnesi sztarisov szin je bio, Apostolje szo pred riszalszkim szvetkom po vnebohodi Krisztusovim njega zebraeli na meszto Judasovo i na te szvetek je on tüdi dobo z njimi vred vsze miloscse sz. Düha za apostolszko delo. Delao je v Palesztini i Galilei 33 let. Po okolici bi tüdi hodo pa v Azsiji kre morja Nadzemelszkoga, liki nevemo zagvüsno. Edno znamo, ka je nevtrüjeno delao, dokecs szo ga ne zsidovje leta 63-ga po Kr. za casza Nero-na caszara kamenüvali. Kak je tak pol mrtev lezsao, njemi je eden poganszki vojak z ednov szekirov glavo odszekao. Vucsenicje szo ga pokopali. Szledkar je svz. Jelena caszarica v Rim szpravila njegove osztanke, tü odnet szo pa v Trier prisli, kde sze escse zdaj caszti, kak patron toga meszta. — Trier je na Nemskom na ov kraj Rajne.

Szv. Mataj je tüdi v Galilei rojeni. Bio je maotobracz prle, kak je apostol gratao. Ob prvim je v Judeji glaszo evangelium. 8 let po vnebohodi Krisztusovim je pizsao szvoj Evangelium po tisztom zsidovszkom jeziki, steroga szo te tam gucsali — ovi drügi evangelistje szo grcski pizsali — i po razidenji apostolov je odiseo v Afriko v Ethiopijo. 23 let je bio tü i je tüdi krala toga drszanja, Egippusa, okrszto. Po szmrüti toga krala je njegova brat Hirtakus kralüvao, ki je apostola te dao vmoriti, kda je ravno svz. meso szlüzso. Zdaj je vu Salernoi, na Taljanszkom telo njegovo.

Szv. Tomas, tüdi galileanec i ribics, je v jüzsnoj Azsii, po dvojoi Indii glaszo Krisztusa i na szlednje szo ga z szpicov prebodnoli poganszki popevje. Pokopani je zdaj v Edessi (Ufa sze zove zdaj na denesnjem törszkom v Mezopotamii.)

Szv. Jakob te mlajsi szin Alfeusa i Marije, zsláte bl. D. Marije i brat Judasov (ne Iskariotov) je na szpraviscsi apostolov 51-ga leta po Kr. lepi govör drzsao ino po tom kak Jeruzalemszki püspek jako osztro zsivo. Na szlednje szo ga zsidovje iz cerkve doli szünoli, z kamenjom lücsali i eden ga je z botom vmoro, ar je ne steo Krisztusa zatajiti. Zsitek njegov je bio najosztresi med vszemi apostolami. Pokopani je v Jeruzalemi. Mro je 62. po Kr. aprila 10. Brat njegov, svz. Judas Taddeus, je

vesio v Palesztini, Szamarii, Szirii i Mezopotamii [Azsia zahodna] i 62-ga je priseo nazaj v Jeruzsalem po szmrtni brata, mlajsega Jakoba, na zebiranje novoga püspeka. Tü szo pa njidva brata Simeona [ne apostola] zebnali. Po tom je nazaj odiseo v Armenio pa v Perzsio i tü szo njemi leta 71-ga po r. Kr. z szekirov glavo odszekli. Kde je zakopani? Pravijo, ka v Rimi — ne je gvüsno, kak i kda bi prineszeo sto ta njegove osztanke.

Szv. Simon rodjeni iz galileanszke Kaane. Nisteri pravijo, ka bi on bio tiszti mladozsenec, na koga gosztüvanji je Jezus csüdo vesino — liki to je ne gvüsno. Evangelium je glaszo v Mauretanii, v Egiptomi (Afrika izhodna) v zahodnoj Azsii i Persijszkoj dezseli v Azsii, nego nanes to nevemo, kde i kda je mro.

Szvéti Tomás, ki je ne scseo tecsasz vervati, kabi Jezus od mrtvih sztano, dokecs je ne szam zagledno odicsene rane vsztanjenoga Krisztusa i gorizskricsao Bog moj i Goszpod moj, je v Galileji rodjeni i evangelium je glászo parthencom, mediancom, persiancom, hirkancom i boktrincom. Naszlednje je v Indio so, gde ga je poganszki kral dao z sibami presztriliti vu meszti Kolamina.

To bi bio, lübi estevci, na kratci popisani zacsetek szv. matere cerkve. Csi sto na mapi poiscse eta meszta, te de vido, kde vsze szo ne apostolje hodili. Celi tisztoza hipa szpoznani szvel je csüo od njih ime Jezusovovo i teh 12 ribicsov je csüdo pokazalo mocs Krisztusovo. Delali szo csüde vu njegovom imeni, da pa ne csüda, nego miloscsa steroj szo sze ne odpovedali je genola szrca, ar szo zsidovje Jezusove csüde prle vidli i szo okorni osztanoli.

Bassa Ivan.

(Dale.)

Návuk za meszec május.

— Nedela po vŕzmi seszta. —

On bode szvedocsánsztvo csinio od méne! (Ján. 15. 26.). Od Dühá Szvétoga od trétje persono preszvetoga trojsztva právi Goszpon Jezus Krisztus, ka bode szvedocso od njega. Pitanje je, ka bode szvedocso od njega. Tiszto drági krscseniki, ka szo zsidovje ne steli vervati, tiszto ka jem szam szvedocso od szébe i za ka zroka volo szo njega zsidovje na krizs razpnoli. I to je bozsánsztvo njegovo, ona verszka pravica stera nam glasno kricsi: Jezus Krisztus je druga bozsánszka persona, pravi Bog záto.

Nescsem jaz od vász to miszliiti kabi vi ne vervali, ka je vas Odküpitel právi Bog; znám, ka verjete, znam, ka szpoznate vu szrei ka je právi Bog, pred steroga kepom sze vnogokrát na kolena szpüsztite, naj molite onoga, koga kep kázse. Ali csi glih je trda vasa vera vu bozsánsztvi Jezusovom, itak sze dosztojno i potrebno dneszden vidi to vero potrditi, jo szvetimi recsmi eno malo podpreti.

Da kak zidina, cse je escse tak mocsna, szí po letah popravek zaszlüzsi, ár jo dezs, viher i drüge vszakojaeske prilike ednok dri ednom, drügocs pri drügom kraji vra-zijo; tak je pri veri tüdi. Szküsnyáv vihér pepel nanjo prineszé, lagoji zglédi mlacsnih, gresnih lüdiuh jo oszlabijo; po szlaboszti eslovecsoj i po zapelávanji hüdoga düha száda ne rodi, neima dobruh del i záto zse blüzi sztoji, ka, kak sze Jezus proti, sze vüvszecse zdüsov v stero je vceplena i na nevgaszliv ogenj vrzse. Naj sze njoj to nepripeti, ozsiviti, omocsiti szmo jo duzsni. Vesinimo to dnesz sz pomocsjov Szreca Jezusovoga.

Gda jaz to szvedocsim, ka je Jezus právi Bog, me ne pela lasztivna szlaba eslovecsa pamet pri poszvedocsanji, nego vera práva od szamoga g. Bogá potrdjena, ona vera, stero je Bog vesio i z esüdami za právo potrdo.

Tá vera je pa bila vu sztárom zákoni izraelitanszka. ali zsidovszka, vu novom pa dorasena, dopunjena, ocvetána ona iszla zsidovszka vera, stera sze zové katoliczanszka. Kak sze locsi cepika od dreva, klica od zrásza, tak sze locsi zsidovszka vera od práve Jezusove, to je katoliczanszke. Ona je szamo cepika, szamo klica od Boga na

Sina bregi po Mojzesi vu srce izraelitanszkoga národa vszajena, stera sze je dokoncsala pri krizsi Jezusovom, ár je te tá cepika, tá klica sz krvjov njegovov polejána zacséla cveszti i szád roditi. Cvet njéni szo neduzsna szrca Ÿ szád one jákoszti, ona dobra dela, stera szo sze szamo vu novom zákoni szkázala i vu sztárom szo nepoznána bilá. Sztári zakon je pot bio po steroy szo vervajocsi zsidovje k Krisztusi vu njegovo szvéto matercerkev prisli i zato, kajkoli sze je vu njem neprejdávalo, vesilo, zvršávalo, csinilo sze je, naj lüsztvó priprávi na prihod Messiásov.

Vu knigi Izaiás proroko csitamo, ka je Goszpodni Bog toga imenüvanoga proroka k králi izraelitanszkomi, k Akábi poszlaó i njemi nazvánje dao, ka njemi je ne potrebno proti neprijáteli z Asszirianci mir szklánjati, ve je on brezi njih tüdi mogocsen oszloboditi; pa csi to neverje, naj szí proszi zuaménje csüdovitno na potrdítev pravicsnoszti recsi njegove.

Istina, ka je Ákáz z lágójine ne scseo zuaménja prosziti, naj ne bode prisziljei za volo njega poganszkih assziriancov prijátelsztvo zavrzsti, ali Goszpodni Bog je li dao znaménje z etimi recsmi *»Goszpodni Bog vam szam dá znaménje: Ovo edna devica zanoszi i sziná porodi i njegovo imé sze bode Emmanuel (Znami je Bog) zvalo«*, Iz. VII. 14.

Ovo to je prvi dokáz, ka je Jezus právi Bog. Da ti Akáz — pomenijo imenüvane recsi — nescses znamenja, jaz je pa li dam. Reseni bodete neprijátelov, zvami bode Bog, kak bodo reseni te národje, gda edna devica szina porodi, koga bodo tak zváli „Znami je Bog“.

Akáza je Bog reso, kak je naprej povedao, pobio je neprijatele; devica je tüdi poprijéla szina i porodila ga vu betlehemszkoj stalici, ki je vsze národe ki njega lübijó, v njem verjejo reso ognja vekivecsnoga. Od Dúha Szvétooga preszvetleni zsidovszki i katolicsanszki verniki szo té recsi vszi vtom pomeni razlagali.

Vidite drági krsceseniki, vecs szlotin pred narodjenjom máloga deteta Jezuseka je naprej povedano bilo, ka sze od Device bo rodio i ka bode njemi imé „Znami je Bog“. To je, ka bo te Bog z lüdmí, gda on na szvet pride.

V jaszlah lezsécese detece, Bog szi ti, molim te, vklánjam sze ti, bojim sze pred tebom, ár tvoje mále i szlabe roké neszkoncsano vszegamogocsnoszt májo vu szebi, morejo pogübiti, na pekel me szpraviti. Drági krsccsenik, gda na oltár zaglédnes to málo belo hostijo, stera je tak szlaba, ka sze niti genoti nemore, ka miszlis, i ka verjes ti od njé? To jeli ka gda jo ováras, trdo verjes „Znami je Bog“. Cse tak, blázseni szi, ár, kak szám Jezus právi „blázseni, ki szo ne vidili i vervuli szo“. Blázseni szi i blá-

Detece Bozse molimo Te!

zseni bos, cse bos z tov zshivov verov hodo v cérkev, esi bos sztov zshivov verov sze tũ oponásao cse bos sz tov zshivov verov k szebi jemao Jezusa.

Bog je Jezus, vcsi me sztári zákon, Bog je Jezus, vcsi me novi zákon. Toj drügoj bozsánszkoj personi je imé Szin bozsi, ali Recs bozsa i od njé pise szvéti János apostol i evangelista „Bog je bila Recs“. (Jan. 1.). i nädale „Ivan je szvedocso odnjé“. Szv. Ivan krsztitel je pa predhodnik bio Jezusov i od njega to szvedocso, ka je

ágnec bozsi i ka njemi je ne vreden reménja obetali odvézati. Bog je záto Jezus Krisztus.

Známo, ka je szvéto pizmo recs bozsa, stero je Goszpodni Bog dao lüdem vu roke, naj zunjega zvedijo njegovo volo, szvojo právo vero po onoj oblaszti, stero je na to nasztavo, to je po szvétoj katolicsanszkoj materi cerkvi. Záto ka sze vszvétom pizmi csé od Jezusa, pravica je, stero vervali szmo vszi duzsni, da cse jo zavrzsemo, pogübleni szmo; da proti etim bozsím recsam nega appellá-cije: „*Ki pa nede vervao szkvari sze*“.

Ka je Jezus právi Bog, szvedocsi on szám govorecsi: „*Jaz pa oca szva edniva. Zgrabili szo záto zsidovje kaménje, kabi ga kamenüvali; Da ti, ki szí szamo cslovek, za Bogá sze delas*“. Ján. 10. 40. szl.

On pa oca szta edniva právi z recsjov i potrdi zdjanjom. Sto je gda vu szvojem iméni betezsnike na edno recs zvrácsó, mrtve na zsitek obüdo? Niscse ne, niti Bláz-sena Devica Marija ne, szamo Bog. Csi szo szvetci csüde csinili, cse sze po prosnji Bláz-sene Device escse dnesz dén na jezere godijo, ne dela jih drügi kak, g. Bog po njih. Cse g. Bog poszlühne njihove prosnje i njim dopüsztí csüdo te sze zgodi, nacsí ne.

A Jezus je pa vu szvojem iméni, csüde delao, záto je Bog bio on. Ali morebit nevemo, ka ga je gobavec pro-szo? „*Goszpodne csi scsés mores me ocsisztiti*. I Jezus njemi je vu szvojem iméni pravo: *scsém ocsisztí sze*“. Vu szvojem imeni je csüde delao, Bog je bio.

Zato je zsidovom v ocsi metao, ka csi zse njemi ne verjejo, naj koncí njegovim csüdnim delam verjejo, stere njegovo bozsánsztvo poszvedocsjio: „*Vi pravite, ka szem blázno, da szam pravo: Szin bozsi szem. Csi ne vrsim dela mojega Ocsé, ne vervajte mi. Csi je pa csinim, pa csi meni nescsete vervati, delam vervajte, naj szpoznate i verjete ka je Oca vu meni i jaz vu njem*“ (Ján. 10. 36. szl.). To je, ka jaz mam ocsino bozsánszko naturo vu szebi i oca má mojo bozsánszko naturo vu szebi. Vidite drági krcseniki, keliko zrokov, ka moremo vu bozsánsztvi Jezusa Krisztusa vervati.

Gda je apostole pitao, za koga bi ga oni meli, ka je te Njem Peter odgovoro? „*Ti szí Krisztus, szin zshivoga Boga*“.

I Tomás po Jezusovom gorisztanenji, gda je roko vu rebro i prszte vu meszto cvekov püsztó kak je gorisz-kricsao: „*Bog moj i goszpod moj*“. I mati Jánosa i Jakoba ka je proszila od njega? Ka vu njegovom králesztvi naj meszto kre njega dobíta. Vu nébi pa szamo Bog kralüje.

Za Bogá szo ga meli apostolje vszi, ár szo od nje-ga csüli to, ár szo vu njegovomi vszakdenésnjem zsitki vidili, ka tiszti, ki tak szvéto zshivé i teliko csüd dela nemore biti drügi, kak právi Bog.

Z grehi sze Bog razzsáli, odpüsztiti je záto jedino on more. Jezus je pa odpüscsávao grehe, ve známo ka je pravo Magdaleni, ka ednoj drügoj gresnici, ka z zslakom vdárjenomi i ka vnogim drüгим: Odpüscsajo sze tebi grehi tvoji, záto je on právi Bog bio.

Tiszti Jezus, ki gda je kakse csüdo vcsino i je pre-povedao to vözglásziti — na telko je ponizen bio — právim tiszti Jezus sze níkdár ne bráno i proti posztávlaó, gda szo ga za Bogá zváli i molili, kak to cstémo vu zgodbi szlepca, koga je szlepote reso. Gda bi naime po priliki znjim vküp priseo ino bi zvedávao od njega, csi verje vu szini Bozsem je pitao te ozdrávljeni, sto je Szin Bozsi? I Jezus njemi odgovori „*jaz szem, ki i gucsim sztebom*.“ *I on doli szpadovsi molo ga je.*“ Molo ga je i Jezus njemi je to iz szrcá rad dopüsztó.

Molili szo ga angelje, molili pasztérje, molili ti modri molila Jozsef i Marija, molili znjim prednjim zanjim zshivocsi milijoni, mi ga záto tüdi moremo drági krscseniki. Bog je on i molbe nase vreden, naj je v lepih ali v prosztih cerkváh, naj ga peski neszéjo ali ga pelajo k betezsniki, da kak je on ne menje bio te, gda je na szomarici szedo i oszvetno so v Jeruzalem, kak te gda sze je na bregi preobrazo, ár szo ga v obema prilikoma za Bogá szpoznali i molili, tak je on te tüdi ne menje, gda ga en proszti gresen dühovnik vu roke vzeme i neszé k betezs-niki; duzsni szmo ga záto vszi moliti i ne sze ga ognóti.

Zlát osztáne zlát naj je v drágoj mosnji, ali v kákso sztároj nogavico (strumfo) szkrit, naj ga má král, ali pa szziromák vrokáh, tak Jezus osztáne Bog, i pravicsen szodec, cse ga molimo, ali sze ga pa ognemo.

Jezus je právi Bog, záto ki k njemi hodi, k Bogi hodi. Mi drághi krscseniki té vere nigdár gor ne dajmo, kakstécs bi nasz za njo preganjali.

Da sze vnogo loskih modrih gláv najde, ki od no rozsti tá posepetnejo, ka je Krisztus ne Bog, ki njega za lazslivca májo. Ki pa od tisztoza právi, ka lazse, koga v lazsáh escse ne zgrabo, ali je v pámeti ali pa v szrci zmesani. Cse v pámeti, ne sze nam trbe burkati, naj sze nam pomili té zmesanec, noroga gucsa nezamerimo; cse je pa v szrci pokvarjeni i za volo hüdobnoga zsitka szvojeza taji Krisztusa Bogá, ár ne rad vu njegove roké priseo — pride pa zagotovo — te sze ga pa ognimo po zapovedi szvétoga Pavla apostola „*krivoverca sze omni*“, to je nemej zsnjim nikslih nepotrebnih gucsov, niksega prijá-telsztva.

Jezus vu jaszlicah, Jezus na poti v Egyptom, Jezus na nárocsah Marijinih, na rokah Jozsefovih, Jezus ospotan i bicsüvan, krizsan i morjen je tak Bog bio, kak gda je od mrtvih odicseno gori sztano i vnébo so. V oltárszkom szvesztvi je tak Bog, kak vu nébi. Szodec je njega molécsih tak, kak njega tajecsih, tih hüdobnih.

Dobri vüpjamo sze i dale ga molimo, lagoji bojmo sze, ár ga ne molimo. Zapoved je dána. Jaj nam, csi ga ne molimo, njemi ne szlüzsimo.

„*Bogá tvojeza moli i njemi szlüzsi.*“ Jezus je Bog. Kak bom na szodnji dén odgovor dáo, gda bodé me pitao, gde szí me molo? V cérkvi ne, ár szí tá ne steo hoditi; pri szv. mesi ne, ár szí ne vervao v njoj i na krizsi ne, ár szí me niti ne natelko stimao, kabi kranscsák zdigno pred na mene kazajocsov podobov; na szmrtnoj vüri ne, ár szem ti ne bio potreben - zdaj me pa zse nemores moliti, ár ti je zapoved za zemelszki zsitek dana, zdaj te szamo plácsa za prejsnjih zsitek csáka. Ka tá dobra nebo, szí prevecs lehko premiszlis drághi krscsenik.

Edno escse szamo k tem recsam prikacsim, to, ka csi je Jezus právi Bog, pa je — kak je dokázano — te je tiszta vera, stero je on vcsio práva. Da Bog, ki je pravica vekivecsna, krivice nemore glásziti. Te pa krscseniki vasa, nasa rimszko katolicsanszka vera je práva, ne záto ka szmo mí v njej, ne záto, ka jaz to právim nego, ár jo je Bog vcsio i z csüdami potrho, ka sze pri ni ednoj

drügoj veri ne zgodilo. Ne pisem to záto, kabi vi drüge zavrgli, ali szebe prestimávali, nego naj za szébe hválo dáte, za drüge pa molite, naj sze za vsze odpré Jezusovo bozsanszko Szrcé, naj ono bode nasa ovcsárnica, v steroy sze vszi brez razlocska zjedinimo, gornájdemo i zvelicsamo.

(kj.)

Eden Prijatel Szrca Jezusovoga.

Francozki szpíszao : **Sofert Emmanuel.**

Kda szo ga oszodili, ne sze je zburkao, miroven je osztao. Tozsili szo ga, ka sze je z priszegov zavé-
zao na civilszkoga réda zbuntanje, ka právdi sze nescse podvrzsti, ka na bojno hujsti lüdih itd. Edne pritozsbe je ne scseo, ár je ne mogeo, kriv biti, szodce je sz pravicsnim zagovárjanjom celo zmoto. Ne szo vedli kaj njemi odgovoriti. Szpoznali szo, ka je neduzsen i radi bi ga od krive tozsbe odvezali, ali ne szo vüпали. Oszodili szo ga záto na to, ka dve leti more oszem mil dalecs prebivati od szvoje fare. Vládni námesztnik Sodien je ne scseo sztov málov kastigov zadovolen biti, pred visesnjo szodnijo dá tozsbo; ali tá nameszti nihá szod.

Dokecs je njegovo delo dokoncsek szodbenoga sztolca v Bóprean-i sztojécsega, steroga szí je zvalo, csakalo, je vu grádi Tüfter gofa bio szrecsen voznik.

Szrecsen ár je pá lehko szvéto meso szlüzso, szpovedávo, precsiscsávo.

Pregnáne nüne szo tüdi v tom grádi naisle po milosz-
tivnoszti grofice obrambo. Kak szo sze szírote veszelile, ka njim je pá prilika dána, ka Jezusá lüblénoga morejo k szebi jemati. Escse fárho lüdsztvo ga je vu velikih seregah obiszkávalo i sze prinjem szpovedávalo, prinjem tolázsbo i mocs jemálo za prisesztno vojszküvanje i na veliko szrecsno bolecsino. Szrcé jih je bolelo. düsa sze njim je v nezgovorno zsaloszt pogrozila, ár szo dühovnike meli ki szo vero zatájili. Kak milosztiven ocsa nebeszki vsze dobro ravna. Keliko düs je tá voza vu veri omocsila, okrepcsila!

Z gráda ga znova v nevzdrávnih bolnisnico odpelajo, ka je njega i betezsnike prevecs razveszelilo.

Szám Ocsa nebeszki bi szamo znao povedati, keliko dobra je tü vsino! Brezracuna jih je zcsiszto zgrehov, potolazso okrepcso vu dühi i obdrzsao na döbroj poti. Neverno varasko poglavársztvo sze je nad tém natelko razszrdilo, ka ga je brezi vsze szodbe z meszta pregnalo.

Na pamet nam tü lahko pridejo recsi g. Jezusa Krisztusa: »Ali lüdjé szo raj meli tmico od szvetloszti, ár szo njihova dela hüdobna bilá!«

Vu Korzé meszto sze je zdaj potégno, kde je szvojimi molitvami, szkuzani i sz jákosztnim zsitkom preobrnó plebanosa sz dvema kaplána, ki szo verozatajecsó priszego, predtotem zse doldjáli i zdaj nazájpotégnoli.

Lahko szí premiszlimo, kak je besznela szvetszka oblászt, kda je zvedila, ka je on to vsino. V sztrasno vozo szo ga scseli zapreti, odket nebi mogo nikdár vü.

Paszter neszme szvojih ovc osztaviti, nájbole pa ne vu vremeni nevarscsine. Poznao je on to Jezusovo zapoved i zdrzsao jo je. Beszao je pred pregánjalci od vészí do vészí, od püsztine do püsztine vnocsi i vudne predgajocs Jezusa i potrdjavajocs ovcsice vu veri njegovoj.

Keliko sztráha, keliko neprilike, keliko britkoszti keliko telovnoga i düsevnoga mantránja je pretrpo po teh potáh, sto bi znao povedati? Apostolszka plácsa je to, právih apostolov, i on je táksi bio.

S.

(Dale).

Cslovek.

Május.

16—18 leto.

Tíhi veter, nocna szlána.

ak lepa je zdaj cela zemla. Szíva néba, szreberni oblácje, disécse cvelje, flicsje szpevanje, zeléni trávnícje. Z korinami je polajstrao Bog celo zemlo i z lepimi püsliesami osznajzso drevje, tak da bi kaksí velki szvétek bio, tak da bi sze

szam Bog z szvojimi angelmi szprehájao po zemli i vszekoli po dolinah i planinah razpréštro szvoje blagorodne roké.

Szlavieski med grnovjom kre hladnih polokov szpevajo, skorjánci na polah viszoko letécsi zvisávajo Bogá. Z cvetécsega trávnika sze dobrodisécsi dihék zdigáva proti nébi. I cslovek sze tak veszélo csüti, ka bi vesz szvet steo k szebi obimnoti.

Nevem, jeli je sto drügi tüdi tak, kak jaz, ka gda je okoli méne vsze tak lepo i veszélo, te mi pride tá miszeo: „Kak hitro vsze to miné, dnévi do kračisi i szvello nébo zakrijejo megleni obláče. Hitro pride zima i mraz drevje szlecsé z lisztja“. Tak tmicsta mislenja motijo moje veszélje. Tak sztáne nigda zarán szunce na csisztoj szivoj nébi, ali hitro sze zná meglá razkaditi i szunce zakriti.

Cslovek je tüdi kak cvet, má szvoje szprotoletje vu mladézni i zagvüsno nede zobszlonszko, csi szí premiszli i drüge tüdi opomina, ka vszigdár tak ne osztáne. Ti decsko, ti devojka, tvoje szprotoletje tüdi miné, tvoje zdaj csarne vlaszé vremen obeli, puno erdécse lice vküpszpadne, blede gráta, i kaksté bodes mrzio na szmrt, ona te ednok pokoszi i vu grob polozsi, steroga de szneg pa dez mocsao.

To zse tebi szlisi, kršesánszka mladézen, ár miszlim, ka bos zse znao prečsteti nastampane litere. Ovo, vu tebi strmi zšivotna krv, szkácses, veszeliš sze szvojemi zšivljenji. Kak sze na szprotoletje ozšivé drevo i zácsa lisztje i cvetje gnati, takši csasz tvojega zšivljenja je zdaj prisao.

Ali ne szpozábi sze, ka ednok pride zima, stera vsze dolpovali. Zgledni sze na edno sztarico, kak v gübe ide, kak tesko szí zdiháva i po nisternih sztopájah szí trüdna zse počsiva, zmiszli szí, cslovek szkoro nebi vervao, ka je ono telo nigda tüdi lepo, mládo bilo, ka sze tak veszelilo, kak ti, i sztáro, nevolno je grátalo — ka pa ti znamkar nacši obhodiš? Neszmes sze szprevediti. Zdaj sze mores szkrbeti zse za pribodnoszt.

Tišzi komaj zdaj sztopo vö z sole, tak szí, kak ládjica, stero na vodo püsztijó, sto zná, ka de sze z njov godilo? Veszeliš sze, ka szí na szlobocsino püšcseni, gda ti nedo vszigdar z sibov školnik sztáli za lrbtom; pa

nancs neves, vu kaksoj pogibelnoszti sze vrtis, nancs neves, kak hitro i po ceni odás korono tvoje neduzsnoszti, stera bi sze mogla po szmrtil pred Bogom szvetiti i nancs neves, kak csarna, motna i globoka je ona mlaka, vu steroj sze vszigdár nizse pográszas. Zdjaj sze zácsa vözlégati vszefelé greh i zácsa gnati divje mladike. Z té kácsje ploje ti nisterno naprejzraesunam.

Edna zláto korono noszi na glávi, ocsi sze njoj zsarijo, kak ogen i vizzoko noszi sinjek. To je gizdoszt i szprevednoszt. K njima sze pridružsijo drůgi pajdásje: nevoscenenoszt, hamicsija, szkazslivoszt, pogovárjanje, spotávanje. Drůga kacsja je zserjáva i zsuto pizšana; tá sze veszeli, plese, prilizáva, maszno je njéno oponásanje, ali csi na csloveka vrzse szvoj pogléd, z njéne moci sze odszloboditi nemoremo, zmotimo sze vu vszem nasem oponásanji i csi nasz zadobisa, hűdo obhodimo, ár nasz tak pikne, ka sze z njénoga cseménnoga vjeda do groba nezdrávimo: to je greh hotlivoszti. Njegovi fotivje szo: nemirovnoszt dűsneveszti, obtrdjenoszt vu grehi, odörjánje vszega, ka je bozse, nezmernoszt vu jeli i pili, manjárnoszt i zapelávanje neduzsnih — na to je zse zadoszta vkűpbivajocsega ruzsnoga národa. Ali nebom nadale po prilikah guesao, nego po iméni ti njé pred tébe posztávím.

Gda zse dete z sole vözraszté i escse bole, gda sze zse k dvajszetomi leti priblizsáva, hitro sze pobűdi vu njem gizdoszt i prestimanoszt; tak skrli z ocsmi na drůgoga szpola mladézen, tak sze mantrá, naj bi ga ov vpa-met vzco; z sztaresimi bi radi na plesz sli i ne vidi sze njim, csi njim sztarisje bránijo nocno klantivanje. Lagoja példa i hűdi dűh njim tak sepecse vu vűha, ka bi po nedelah tak lepo oblecseno so vu cérkev k predgi, na navuk, — veszelese de, gde igrajo, jufesejo, kak pa, gde nasz kárajo. Vrág szii vu szkűsavanji k szebi vzeme escse pomocsniike, ki do sze z tvoje pobožsnoszti noresárili.

Hja, od toga vremena sze néba i pekel vojűjeta za tébe, ali komi sze ti podás szam rad, on te dobi za szvojega. — Ti predrága dűsa, bozse sztvorjenje! da bi mogosen bio k tebi sztopiti, tebé mocno vu ocsi poglédnoti, naj bi prosnja moja vu globocsino tvojega neduzsnoga szrcá szégnola, oh kak bi te te proszo, bodi sztálen i

veren onomi obečsanji, stero szi nigda pri krszti vesino, stero szi ponovo, gda szi ob prvim prihájao k precšiscávanji. Ali to vesiniti nemorem. Jezero jezér decé jeszte, jaz szam pa szamo eden jedini, i csi bi glih szamo jedino dete bilo na szveti, sto dá meni pripravue recsi, deteti pa méhko szrcé, ka bi moje szlabe recsi goriprjélo, naszledüvalo? Ali jaz poznam ednoga, ki je zadoszta mogocsen, i ki vsze nász scsé vu szvoje lübéžno szrcé zapreti. Sztarisje merjéjo, ali pa za deco ne márajo, raj szi máro krmijo, kak bi na szvojo deco pazili — ali pa med lücke prides vu szlüzšbo, ali za deticsa: i tak vu mládih letah szi na szébe popüscseni, gda te kaksté máli protiven veter na hüdo lahko vugne. Vu tom sztálishi znam jaz za tébe edno pomocs, za ednoga prijátela, ki ti scsé ocsa, mati, voditel i vsze biti, szamo ga ti ne zavrzi. On te scsé vodili z mocsnov rokov, naj nebi szpadno na zemli, on te scsé po szrecsnoj szmrtil i sztrasmem szodi vu domovino vecsnoga blázsensztva szpravili. Oh ne odrini od szébe to roko, stero ti ponüja: po mojih recsáh ti scsé na znánje dati Jezus Krisztus, ka sze na njega vszigidár lahko zapüvas. Ne boj sze od osztrih jezikov, naj sze oni norcsárijo, spolárijo, ti sztálen bodi k Jezusi, pohájaj ga vecskrát vu precšiscávanji, i te sze ti ne trbe bojati, ka bi vu tmicsnih potáh etoga szveta zablodo.

Escse doszta bi vam mogao na szrcé zvézati, ali predrági Jezus vam vsze veszlnese razlozsi, szamo gda njegovo recs csüjete, te ne otrdite szrcá vasa. Escse onim, sterim je zse gláva zarászla, mam tisterne recsi praviti.

Prvo recs mojo zrocsim k sztrarisam. Bodite csedni i zmiszlite szi, ka vasa lagoja példa escse bole lahko deco na hüdo vneszé; ár gda szo deca odrascseno, te osztresi pogléd májo i krv njihova tüdi bole strmi. Káranje pa návuki zse pred njimi vecs nedo valáli, csi z dobrov példov nebudete pred njimi hodili. Csi ti ocsa tak po nedelah sze keszno domo prikotas potom, ka szi celi zaodvecsarek do trde tmice szi gut szkrbno namákao, tak ka te nogé komaj noszijo, jezik sze ti pa zadrgáva i szamo vu pszüvanji mocsno obrácsa; csi sze tak kiszilo drzsis, da bi jeszi szpio, gda sze vu leti ednok k szpovedi pripravlas; te szi lahko brüsziš tvoj jezik nad decov, ka bi sze ona

posteno i pobožno oponásala. Pokázsi njim, kak morejo oni sziveti, te ti nede potrebno tak doszta gucsati. Na-zájzadrzsávajte deco od nocsnoga klantivanja, od ráne zalüblenoszli. Posilajte nje vu církev, k goriprijémanji szvesztv, naj bi vu Oltárszkom Szvesztvi nazocsni Jezus nje bráno, varvao.

K vam tüdi mam nisterno recs goszpodárje i mestri. Vszepovszédi sze szamo od toga tozsijo goszpodárje, kak lagoja je drzsina, ka pred njimi vsze more zaklepati, ka csi je glih stero drzsincse dobro, gda vu szlüzsbo sztopi, te sze hitro szkvari. Tak zmesano szí premislávajo ta goszpoda! Takso drzsino bi radi meli, stera lepo boga, stera je delavna, zadovolna z prosztov hránov, z málim najemom. Ali tá goszpoda sz szvojov prevucsenosztjov vu drzsini zaticse ono vretino, z stere sze té jákoszti narájajo, stere drzsino na pokornoszt, vernoszt navcsijo. Tá vrelina je pobožnoszt. Vuogo goszpodárov drzsini ne dá csasza, ka bi bogámolila, církev pohajala, bozso recs poszlüsála, oni pa ka bi Bogi zaglüsali z molitvami, nego na meszto loga dobro jejo, pijejo, veszeliscse pohájajo i szunee zse vizzoko hodi, gda sze z posztelé sztepéjo. Jeli je csüda tak, csi sze pri taksih nevernih goszpodarah drzsina szkvari?

Ne bodi tak neszpameten. Csi zse ti nika na Bogá ne dás, szam los ednok vido, kak de sze z tebom godilo na szmrtnoj poszteli; ali csi zse na zemli szamo za poszvetna trepecses, escse te de nájcsednese, csi bos szvoje drzsincse na verszke durzsnosztli opominao. Posilaj záto nje vu cerkev, k predgi, k szpovedi. Egiptomszkoga Putifára i vesz njegovo hizso je Bog blagszlovo za volo pobožsnoga Jozsefa, ki je prinjem szlüzso; lehko sze pa za volo pobožsnoga drzsincseta Bog na tebe tüdi szmileno zglédne ino te blagszlovi tak z vremenitnim kak z vekivecsnim bogásztvom.

K vam odrasceni tüdi scsém nisterno recs praviti. Csi bi meo ti eden lepi püngrad, punoga z cvetécsimi rozsamí, z disécsimi korinami, i csi bi te püngrad tak lepi bio, kak nebeszka domovina, i ti bi med korinami hodécsi, nje polevajocsi vszo tvoje veszeljé vu tom ogracseki meo, povej mi, ka bi ti csüto, csi bi mogao viditi, ka je

tvoje korine neprijatel dolszpotrgao, z nogami zatlacso. Ne li csemérje bi te oblejali, i csi bi med szvoje roké dobo onoga, ki je to vesino, zagvüsno sze on nebi szme-
jao, gda bi ga z rok püsztó.

Vpamet jemlés zse, ka ti scsém povedati? Ovo mla-
dézen je cvetécsi ograd bozsi na zemli. Deca, decski,
devojke, steri szo obvarvali szvojo csisztóeso, szo korine i
mladike, stere z dobrodisécsim dihétom napunijo zemlo.
Csi sto zdaj zse takso neduzsno korino dolvtrgne, szkvari,
ka de sze godilo z zapelávcóm? Apostol pravi: „Sztraho-
vitno je vu roké zsvoga Boga szpadnoti!“

Jeli csüjete to vi razvüzdanoga jezika lüdje, ki tak na
lehkoma vszakojacsko grdosztijo gucsite, nedosztojne spajsze
máte, ka od vász vidijo, csüjejo neduzsna deca, stero po
vasoj példi na greh nagnete? Csemér szte tak poszadili
va njihovo nedozsno düso, steroga zsmetno vöztrebite.

Szlednja moja recs sze zrocsi k dühovnim pasztérom.
Zmiszli szü dühovnik, ka bos ednok mogao mreti, inó sze
pred najvisesnjega pasztera posztaviti. Csi szü ti szamo
taki za zemelszki nájem szlüzsécsi szluga bio ino z tvoje
csrede je po tvojoj manjoszti vecs ovesic preislo, Gosz-
pod tvoj to hitro v pamet vzeme ino de te od njih ra-
csun proszo. Zato boj navdüseni pasztér tvojih ovesic,
vodi njé po dobrih pásnikah, ka bi ednok brez joesa i
zobnoga skripanja lehko sztopo pred vecsnoga szodeca i z
njegovih vüszt csüo szladke recsi: „Radüj sze dober i ve-
ren szluga . . . idi vu radoszt Goszpoda tvojeja.“

Z nemszoga : *Szlepec Ivan.*

Szvéti Paskál.

Szveti sze 17-ga májusa.

Od bozse miloscse právi szv. písimo, ka esese zkamna lehko Abrahami deco obüdi. Tá miloscsa lehko tüdi v nevucsenom, v prosztom szziromáki velka dela csini. I Goszpodni Bog vecskrát vesini, ka tiszte, ki szo pred szvetom mali, nikaj stimani, na velka dela odeberé, sztem pokazse, ka cslovecsa velikoszt ne viszi od csloveka vole, ali djanja, nego od Bozse miloszti.

Szvéti Paskal je tüdi edna taksa csüda bozse miloszti. Nevucseni, proszti szziromák je bio, bozsa miloszta ga je odicsila. Z pasztéra je szv. Franciseka-réda brat grátao i zdaj sze vnebeszkom országi vu Goszpada szvécov diesnom seregi szveti. Ali velka je njegova dika tüdi na zemli: blázsenoga szpominanja XIII. Leo pápa szo ga onim drüstvam za patrona posztavili, stera szo za razsírjavanje molbe najszv. Oltárszkoga Szvesztva nasztavlena. Odicseni je po tem na zemli tüdi: v njegovoj priprosnji sze vüpa szv. Mati Cérkev, njega proszi, naj sze molba najszv. Oltárszkoga Szvesztva razsiri po zemli; njegov zgled szlavijo govorniki i posztávlajo pred vernike, naj njega naszledüvsi gorijo vu lübavi Szvesztva lübézni.

Zaisztino csüdoviten je Bog v szvojih szvétcáh. Kak celo drügo je szvécov zsvilenje, kak nase csütenje i misljenje. Ne lübijjo, ne stimajo to za szrecso, ka nase zemelszko szrcé. Sto má pravico? jeli je to lübéznoszti vredno, ka szvétcü lübijjo; ali pa to, ka mi lübiamo? Szvéti Paskál je lübo Goszpodna Jezusa i szziromastvo. To je njegovoga zsvilenja krátek popis. Vu Jezusa lübéznoszti zsviteli i za Njega mreti: to je njegovo szrcé zselelo. Eden bogátec ga je steo za sziná vzéti, ali on je raj v szziromastvi osztano, naj tak v szziromastvi szledi szziromaskoga Jezusa. Goszpodna Jezusa i szziromastva lübezen je napunila szv. Paskála szrcé.

Szv. Paskala zsvljenje scsémo eti na kratci popiszati. Vcsimo sze od njega : csi ravno szmo ne velki goszpodje na etom szveti, velki lahko grátamo pred Goszpodom, cse zaisztlino lúbimo Goszpodna Jezusa ; csi szmo szziromácje, lahko szmo blázseni vnasem szziromastvi, csi Goszpodna Jezusa lúbéznoszt mámo v szrei.

Nas szvétec sze je v 1540 leti v ednoj maloj véshi narodo na Spanjszkom. Po iméni Bajlon Martina, ednoga szziromáka, ali poboysznoга polodelavca péto dete je bio. Paskál imé je brscasz zato dobo, ar sze je na vúzemszko nedelo narodo [Vúzem sze pa deacski — paszkha — zové]. Zse kak na malom deteti sze je kazalo, na koj ga je bozsa miloscса vódebrala. Njegova bogábojecsа mati ga je vnogokrát vcérkev neszla ; i vcérkvi je cslovek vszigdar pazlivoszt i poboysznoszt vido na njegovom lici. Gda je szám bio, csi glih je ne znao haditi : po stirah je vcérkev zlazo, stera je ne dalecs bila, tak, ka szo ga sztarisje naszlednje indri ne iszkali, nego zraven szo vcérkev sli po njega, csi szo ga domá ne naisli.

Zavolo sztarisov szziromastva je nigdar ne mogeo vsolo hoditi. Domá i vcérkvi sze je naveso, kak more Goszpodna Jezusa lúbiti. Njegovi sztarisje szo lahko zadovolni bili z szadom njihovih trúdiv : ár sze je tá lúbeznoszt nigdar ne z szrcá njihovoga sziná vtrgnola. Vn szvojem 7. leti je pasztér gratao szv. Paskal, ino kak pasztér je zsvivo do 24-oga. leta. Ztoga csaszа njegovoga zsvljenja moremo troje imenitno delo naprejdati.

O prvim to, ka sze je on na pasniki pizsati i csteti naveso. Nekak njemi je z szmilenoszti edne knige darúvao. Té knige je on pri szebi zdrzsao, i mimo idocse proszo, naj ga na nisterno csrko [litero] navesi. Szszvojov sztanovitnosztjov je na to priseo, ka je znao pizsati i csteti. Lehko szzi miszlimo, zakaj je zselo vucsenoszt i na kaksi cio jo je obrno. Goszpodna Jezusa zsvljenje je steo bole szpoznati i bole je steo znati, kak trbe Bogá moliti. Zdaj sze je njegova zselá szpunila. Molitev i premislávanje je bilo poleg pasnjé njegovo delo. I z bozse miloscse je tak dalecs priso vpoznanji dúsevnih del, ka bi lahko vnoge modre doldobo.

To drügo, ka od njega praviti moremo : je njegova velka lübézen do Goszpoda Jezusa, bl. Dev. Marije i szíromastva. To njemi je bilo najvékse veszélje, csi je pri szvetoj mesi lahko nazocsi bio. Naj bi kem blizse bio Goszpodni Jezusi, kaksoj kapeli je zavrno szvoje ovce. Z serjá szí je csiszlo napravo, naj bl. Dev. Marijo csaszti. Na paszterszko palico je bl. Dev. Marije podobo vönarezo i vrhkaj je eden krizsec naredo : i to palico je vzemlo opicso i pred njov je szvojo pobožnoszt opravlaó. Gda je njegov goszpod njegvo szveto zsvilenje vido, za szina ga je steo vzéti. Ali on je zahvalo to velko dobrotó : szíromaski ovesár je scseo nadale osztati, naj Goszdnomi Jezusi v szíromastvi szpodoben bode.

Trétje, ka nasega szvétca za velko deja je : njegvo jákosztno i itak pokorno zsvilenje. Csi je glih szíromák bio, itak je najso priliko na almostvo ; vu szamotnom sztáni je nazaj drzso szvoje paszterszke pajdase od lagojega gucsa i od drüghih grehov ino je njih na dobro ravnaó. Naj szvojo düsnoveszt csiszto obdrzsi, kelkokrat je vszebi kakso falingo na pamet vzeo, vcsaszí je vozeo vrgeó na edno vaját : i tak szí je pri szpovedi, stero je zvelkim pozsalüvanjem opravlaó, nazaj miszlo na tiszto, ka je naprej prislo. I za té male falinge je osztro pokoro drzso ; zvüntoga je tüdi za drüghih grehe pokoro csinío, naj Goszpoda pomiri i drüghim miloszt szpreobrnjenja zadobi. Glavo szí je nigdar ne pokrio, kakkoli mocsno je szunce szijalo ; vszigdar je bosz hodo po pasnikah, csi glih je doszta trnja tam bilo ; szühi krüh je bila njegova jeszlvina i voda njegova pitvina ; vnogokrat sze je pa tak ojsztro zbicsüvao, ka sze szesztra, stera ga je ednok szkrivno zasütíla, komaj mogla nazaj zdrzsati, ka ne bi glaszno zkricsala. Kakkoli je szkrb meo na ovce, itak szo vcsaszí na lüdszkoj njívi kvár vesinile. Zátó je te brezplácsno njim na delo so, naj njim kvár tak povrné.

V szvojem 24. leti ga je Goszpodni Bog na to pomogao, ka szo ga v szv. Franciseka réd gorivzeli za prosztoza zvünesnjega brata. Tüdi do toga mao je za Goszpodna zsivo ; ali od zdaj je zdvojnóv gorécsnosztjov scseo Goszpodov biti. 28 let dugo je zsivo v rédi v velkoj szvetosztí i osztroj pokori. Dober je bio njemi ta naj bole

zvoscseni oblecs, ta najbole proszta jesztvina ; naj raj je ono krühovo szkórje potroso, ka je od sziromakov osztalo. Posztela je goli tla bio, za zglavnik je pa eden pén meo i tak kratko lezsiscse szi je narédo, ka sze nigdar ne mogeo vövtégnoti. Csi je szamo mogao, sze je k Oltárszkomi Szvesztvi szilo, gde je vnogokrat vecs vür dugo

Podoba práskoga Jezuseka pri Svetom Szebestjani.

klécsao i gorecsno Boga molo. Zavolo velike lúbeznoszti do najszvetesega Oltárszkoga Szvesztva je tūdi za velko postūvao gorposzvecsene dūhovnike : doli je poklekno pred njimi i je kūsūnao njihove roke, stere szo sze szladkoga Jezusa doteknole. Od szpovedi do precsiscsávanja je znikim ne gucsao, szamo z Goszpodom. Gda je szveto Telo kszebi vzeo, zlica njemi je cslovek lehko csleo ono

velko radoszt, ka je Goszpodna Jezusa szlobodno vszvoje szcreé prijao. Tak je lúbo Oltárszko Szvesztvo, ka bi rad za njé volo, kak mantrnik mro. I Goszpod Bog ga je vrednoga szpoznao, naj velko trplenje prenoszi za njé. V Paris je mogeo idti k redovnomi poglavári.

Na poti je protestantom vroke priseo, ki szo ga to pitali: csi verje ka je Jezus Krisztus v Oltárszkom Szvesztvi nazocsi. Na to je on odgovoro: Tak je, tak isztino je nazocsi, kak vnébi. Protestantje ár szo ga ne mogli priziliti, ka bi Oltárszko Szvesztvo zatájo, szo ga steli kamenúvati. Ali Goszpod Bog ga z szvojov poszébnov pomocjov oszlobodo.

52 let je bio sztar, gda je leta 1592. majusa 17-oga na riszalszko nedelo po szvetom zsvljenji z szvetovszmrtjov. Goszpodni Bog ga je z vnogimi csúdami odicso; ne je escse 30 let preteklo po njegovoj szmrti, pa ga je szv. Mati Cerkev zse med blazsene szpizsala i gda szo sze nove csúde zgodile, med szvéce je zracsunani.

Glejte zgléd, hodite zaujim. Ne je nemogocse.

H—H.

Marija sze jocse. Mária-Pocs na Vogrszkom je imenitno romarszko meszto. Vnogo romarov szem prihája poszebno od leta 1715-ga, vsterom sze je na szteno obeseni Marijin kep zacseo szkuziti. To je zse drúgi kep. Prvi, steri sze je l. 1696 szuzio je l. 1697 v. Becs odneseni. Láni decembra 3-ga, to je komaj pred pol letom

sze je kep znova zajokao. Po vecsernici ob pol stiraj imenüvanoga dnéva sze je to genlivo csüдно delo pripetilo. Gda bi lüsztvó scselo iz cérkvi sze domo povrnoti je vpamet vzelo, ka sze je Marijin obráz szpremeno, ka je pravo oko rüdecse grátalo i sze zaszkužilo. Nepopiszlivo csütenje je obislo molecsih szrcé. Niki szo sze presztrahsili, niki jokali, niki od radoszli trepetali. Szedemnájszet dni je osztalo oko szusnatno; decembra 19-ga opoldne je obráz Marijin zse prvejsi bio. Vu tih 17 dnevah sze je kep vecskrat jokao, poszébno decembra 5-ga szo iz obojega oka szuzé tekle, sz priszegov je to potrdo Petróczi János szodecz pravdenoga sztolca. Decembra 30-ga i 31-ga je Marijino lice pa tuzsuo grátalo; pá sze je jokola. Po jocsi sze je obráz pá razvédro. Té csüde szo vnogi vidili, ne szamo katolicsanci, nego kalavinje i zsidovje tüdi. Püspek z Munkácsa, kam to romarszko meszto szlisi, szo dáli té csüde preglednoti. Kep szo doli vzéli i szo ga Ekkert Ladiszlav dr. profeszor kemije na vszevucseliscsi v Pesti, Virzfeld Eugen patikárus i Balkányi Erneszt dr. kroszni vracsitek pregleduoli, ali niti lüknje, niti nove farbe, ali olja, niti razpokanja, niti te nájménjse falinge szo ne mogli na kepi vpamet vzeti, iz stere bi sze znalo poszvedocsiti, ka je tü káksa szleparija vcsinjena. Vszí trije szo priszego doldjáli — pa je vracsitek zsidov, patikárus pa kalavin — ka sze je kep szamo po csüдноj poti mogo szkuziti. Z vün teh je escse stész deszét lüdih priszegnolo, ka szo vidili jokanje kepa. Iz dalnih krajín szo radovolno v Maria-Pócs prisli, naj májo priliko nevernómi szveti sz priszegov szvedocsiti od csüde mogocsnoszti. Januára 12-ga szo vu natlácsenoj cérkvi to csüdo goriprecsteli i dr. Mikita Alekszander prépost i kanonik od materne obrambe Blázsene Device Marije genlivo govorili. Za potrditev csüde od sztráni szvétoğa ocse szo pizma v Rim odposzlana.

Da za právo csüdo szamo tiszto szmemo meti, ka rimszki szv. ocsa za to imenüjejo. Vcsaszí sto tak noro tázblenene, zakaj sze pa dneszdeñ ne godijo csüde? Godijo sze, szamo, ka sze zaman godijo. Malo sze jih ponjih povrné, pa bi sze lehko, szamo ka sze nescsejo. Kriva pot sze vnoгим lezsesa vidi, od práve. Edno pitanje

escse naprejprineszem pri toj priliki. Zakaj sze to nigdár ne csté, kabi sze v zsidovszkoj, ali kalavinszkoj, ali luteranszkoj ali vsterojkoli drúgoj církví csüda godila, zakaj szamo v katolicsanszkoj?

Csüde zvün Bogá niscse nemore delati. Bog pa csüdo szamo tam dela, gde je pravica pa szamo záto, naj pravico potrdi. Pravica je pa szamo vu katolicsanszkoj veri, ár je szamo to vcsio njegov jedinorodjeni szin, Jezus Krisztus. To je odgovor.

Edno szí vzmimo escse na szrcé pri toj csüdi lübleni cstevci. Csi G. Bog zse po Marijinom kepi csüde dela, kákso oblászt i zmozsnozt je mogeo te njoj szamoj prekdati! Csi G. Bog szám po csüdnoj poti goripoiscse kep materin szvojega szina, te bi ga mi ne szmeli postüvatí? Goszpodni Bog szám dícsi Marijo, mi jo tüdi dícsimo i hválímo dokecs szmo zsívi i níkdár nedajmo prilike znasimi grehi toj dobroj materi, kabi sze mogla za nász jokati.

Becs. X. Pius rimszki pápa szo apostolszki blagoszlov poszlali po Gruscha beeskom kardináli ausztrijánszkim püspekom sze dnim lepim píszmom, vu sterom szo „Piusdrüstva“ nasztavítev pohválíli. To drüstvo sze bo szkrbelo, náj sze protíverne novine z rok katolínscavcov ztrgajo i meszto njih sze njím pobozsne, vero i jakoszt podpirajocse dájo. Píszmo je januára 27-ga szklenjeno.

Csikago. Horvát Stevan nam píse, ka je tam 28-ga januára tekocsega leta 30 deklin sztopilo vu bratovcsino Szrca Jezusovoga. V belo oblecsene deklíne vszo lepo zasztavo Szrca Jezusovoga neszle vu velikom okolhodi vu církev, gde je predga ino szv. mesa bila za njé. Mladenke, li sze pridrüszite k csisztomi Szrci vasega Bogá, csi scséte venec neduzsnosztí obdrzsati.

Zahválnoszt. Nasím lüblením szlovenszkím bratom sze iz te bogate Amerike jáko rado obrácsa szrcé proti tomi milomi domácsemi kráji i k njíbovim nígdasním dúhovním pasztírom. Lepi szpomeník te szvoj dom pozábíti

zdajšnjemi szebestjanszkomi plebánosi na njihov god edno neznajocse lübezni szo szkázali moski z Cserenszovszke fare, ki szo szvojemi nigdasnjemi szpovedniki *Klekl Jozsefi* lepo podobo njihovoga godovnjáka, szv. Jozsefa poszlali. Imena tih mozskov szo: Horvát Stevan, Kleiderman Jozsef, Djura Ivan, Hojzan Matjas, Csurics Martin, Scsrnjavics Ivan, Gábor Stevan i Horvat Stevana goszpod i goszpá Krestjan Vesjan i Franciska.

Králeszko delo. Makszimiliáni bavárszkomi vojvodi edno jütro eden tezsak drva ponüdi, ka bi je doliküpo. Ve njim fáł dam, »za sészt márk« právi tezsák. Vojvoda njemi eden zlát dá zanje i dale ide. „Csákajte malo, ka gorminém i vam vödam, pa resz, kam morem drva szpraviti“, kricsi zanjim tezsák. Edna sztára szirota pride med tém do vojvoda, steroj tá dá küplena drva. Tezsáki escse eden zlát dá i njemi právi, naj któj zszenszki szprávi drva, i naj je za té drügi zlát gor zoszeka. Szirmáka szta ne znala, ka je to za ednoga dobroga szrea csloveka, szamo szta mило zanjim gledala. Eden csesztnik njima te razlozsi, ka je králeszki vojvoda bio.

Veliki dár. Eden neimenüvani dobrocsinitel je rimszkomi szv. ocsi dvá miliona frankov darüvao za potrebe húdo preganjane matercerkvi na Francozkom. Míszlili szo prle, ka je dár Eugenia bivsa caszarica dála, zdaj sze je pa z Rima zvedilo, ka je Battenberg Ena vojvodica, spanjolszkoga krála zarocsnica tá dobrocsinitelica, stera sze je té dni na katolicsanszko vero szpovedala. Dobra düsica more biti. Kázse to njéni szledécsi brzójav, [telegraf] steroja je po szpovedi szv. ocsi poszlala:

Kda sze vu rimszko szvéto matercérkev nazáj povrném, vklánjanjapuno zahválnoszt prikazsem Njihovoj Szvetosztzi za ocsinszko dobroto i proszim Njihovo Szvetoszt, naj me za szvojo verno hcsér vzemejo, escse ednok sze naj szpomenéjo z mene v njihovih molitvah i naj mi podelijo apostolszki blagoszlov.

Stere szo oblászti rimszkoga pape? Oni szami majo popuno oblaszt vucsiti vsze narode na szv. vero katoli-

csanszko krsztsanszko, majo oblaszt deliti vsze szakramente i majo oblaszt ravnati celo szv. matercerkev.

Vesijo z tem, ka nam naprejdavajo ka je nasa vera od Krisztusa dana, pa tak, ka kda jo za vsze vesijo, te sze niti nancs vkaniti nemorejo, ar njim Szv. Düh Bog mogocsno pomocs da za to. Vesijo tüdi, stere szo prave jakoszti tak, ka njihovo vesenje vszaki cslovek duzszen poszlühnoti. Majo poleg toga oblaszt pod grehom szmrt-nim prepovedati lüdem, bozsne, vöri protivne, novine pizsma i t. d. delati, küpiti, csteti ali kak stecs siriti ali pomagati.

Njihova oblaszt na szakramente i cerkvena opravila gledocs je pa to, ka szlobodno naprejpisejo, kak i kda sze naj szv. mesa szlüzsi i szvesztva delijo zvün tisztih talov, steri szo od szamoga Krisztusa naprej pizsani, steri sze preminiti ne szmejo. Szlobodno tüdi szvetke zbrisejo, predenejo ali pa nove naprejpisejo i nasztavijo. Szlobodno vöpovejo od edne i drüge persone, ka je szveta, blazsena i t. d., to je, ka je zdaj vu nebi ino jo vszaki szlobodno proszi za pomocs i t. d.

Njihova oblaszt pa, ka ravnajo szv. matercerkev vu tom sztoji, ka majo pri katolicsanszkih vladarah poszlanike, namesztnike, zvün toga vszaki püspek je duzszenvszako 3—4—5-o leto, poleg toga, kak delecs njemi je v Rim, rimszkoga papo pohoditi ino od szvoje püspekije v pizsmi i z recsjov racsun dati; zvün toga majo oblaszt posztave naprejpiszati, to je zapovedavati vszem krsztsenikom, kak sze naj drzsijo; oni szo najprvi szodec szv. materecerkve, k njim idejo na zadnje vsze appellacije, cerkvenih i zakonszkih tozsbe, oni szlobodno oblübe odvezsejo ali na drüge mense premenijo, oni szlobodno davajo iz zaszlüzskov Krisztusovih i szvetcov odpüsztke popune i nepopune. Oni püspeke i r.enüjejo.

Imenito velka oblaszt je to za ednoga csloveka, od stere vekse oblaszti nega na szveti. Ár ne vladara, ki bi telko düs ravnao, kak rimszki papa.

Pa zvün toga szo oni tüdi glava zemelszkoga rimszkoga drzsanja. Isztina, ka szo njim to taljanszki kralovje

vzeli, nego Vatikan, to je njihova rimska palaca, je ne vzeta i oni so ne podvrzeni niksemi zemelszkomi krali.

To szmo zse esteli, ka oni to oblaszt sz Kardinalisami i vnogimi pomocsnikami, kancelarijami i t. d. zvr-sajo. —

Ka pa oni zviun toga majo za pomocsi? Poleg nasztavljanja Krisztusovoga i szv. matercerkve so njim na pomocs vszi cerkveni redovje. To so: püspejce, dü-hovnicje mesniki, diakonusje, szubdiakonusje, akolitusje, exorcistje, lektorje i osztariusje. Inda szveta je vszaki red zoszed bio, kda so scse lüdje radi sli na cerkvene szlüzsbe, ali zdaj gda ji menje na dühoven sztan ide mes-nik dobi vszeh 7 redov i oszmi red je püspekovszki, tak ka so rimszki papa te najprvi püspek szveta.

Zdaj med püspekami so tak zvani patriarchi. Taksih je vu szv. matericerkvi stirinajszet ne racsunavsi rimsz-koga papo, ki med szvojimi esazti majo ime: Patriarcha zahoda.“

Szo pa dijacszkoga jezika, steri szv. meso i szvesztva dijacski szlüzsijo v Alexandrii v Egyptomi: Dominik Marinangeli, v Antiochii [mála Azsia]: Lovrenc Passerini, v Jeruzsalemi: Luđovik Piavi franciskanar, v Koustantinopolu: Jozsef Ceppetelli, v Lissaboni [Portugalszko]: Jozsef Sebestjan Netto kardinalis, vu Veneciji zdaj nega rávno, ar so rimszki papa bili prle tam, pa so escse ne drügoga imenüvali; vu izhodnoj Indii: Anton Sebestjan Valente, ersek vu Goa meszti, vu zahodnoj Indi; Cirjak Sancha y Hervas, kardinalis i toletanszki érsek, to je metropolita.

Koptszkoga jezika v Alexandrii so: Cirill Makaire, Maronitanszkoga jezika v Antiochii so: Elias Hoajak, Melchitanszkoga ritusa so v Antiochii: Cirill Geha, Szirszkoga jezika so v Antiochii: Dionis Efrem Rahmani, Kaldszkoga jezika so v Babilonii: Jozsef Emmanuel Thomas, Armenszkoga jezika v Cilicii so: Paveo Emmanuelian.

Te pa so tak zvani Primasje; to so navadno prvi püspejce drzsanja. Prinasz so v Eszte:gomi Klaudius

Vaszary. Za temi szo Metropolitje, ali kak mi radi pravimo: érsek. Tüdi vecs püspekov glava vu ravnanji szv. matere cerkve, nego ne szo glava püspekov vu vcsenjej i szvesztvaj, ar vu tom szo vszi püspecje ednake, apostolszke oblaszti.

Zdaj te pridejo Püspecje, ki iz szvoje, prave, redne od Krisztusa i Apostolov zadoblene oblaszti ravnaajo szvoje püspekije, szodijo podlozsne, kastigajo lagoje, ne szamo dühovnike, liki vszakoga, delijo szvesztva, i t. d. Nas püspek szo Dr. István Vilmos v Szombathelyi.

Za püspekami szo dühovnicje, ki te imenüvane 7-ére rede majo ino szo na pomocs püspekom kak kanonicje, esperesje, plebanusje i kaplanje. Tej szo na dühovno oblaszt gledocs vszi ednaki, nego na zvünesnjo csaszt i szlüzsbo gledocs szo eden ovomi naprej posztavleni. Glava fare je plebanus, k njemi szlisijo farna opravila i ravnanje cerkvih, katolicsanszkih sol i lüdih. Kaplanje szo pa njemi na pomocs vu vszem tom deli.

Po klostraj, od sterih szmo v januarisi csteli, szo naprejposztavleni: Apatur, prepost, gvardián, prior, mesnik i brat, ki ma oblübo, nego mesnik je ne. Ime apatur pa prepost tüdi drügi znajo za csasztli volo dobiti, brezi toga, ka bi kaksi kloster szebi podvrzseni meli. Navadno je imenüjejo od taksih klostrov, steri szo nikda szveta sztali, nego zdaj jih zse vecs nega. (bi.).

Dári na szebescesanszko cerkev.

Türniska fara.

Z Türniscsa :		Horvát Verona	— 40	Markoja Klára	— 40
Bokán Jozsef	1 —	Tkálec Ana	4 —	Horvát Ana	— 40
Törnar Bára	— 40	Zdravec Magda	— 40	Pücko Agata	— 10
Ráscsan Ana	— 20	Zsálig Ana	— 40	Zver Magdalena	— 20
Horvát Ana	— 40	Horvát Orsa	— 20	Császár Ana	— 40
Bakán Stevan	1 —	Magdics Matjas	1 —	Horvát Matjosica	— 20
N. N.	1 —	Zdravec Stevan	1 —	Marosa Ivan	1 —
Stimec Ana	— 60	Horvát Ferenc	— 20	Tomec Verona	— 40
Horvát Bára	— 40	Pok Ana	— 20	Tkálec Orsa	— 40
Trátnjek Stevan	1 —	Zver Klara	— 20	Cipot Ana	— 10
Pücko Magdalena	1 —	Zver Orsa	— 20		
Scsáp Treza	1 —	Tompá Stevan	— 40	Vküp	40 —
Kostric Stevan	1 —	Zdravec Matjas	— 40		
Stimec Ana	— 40	Zver Ana	— 80	Z Brezovice :	
Szlavic Treza	— 40	Tompá Klára	— 20	Törnar Jozsef	1 —
Törnar Bára	— 40	Horvát András	— 40	Horvát Verona	1 —
Scsáp Treza	— 40	Zver Matjas	— 20		
Hozjan Mária	— 60	Dénesi Bára	— 40	Vküp	2 —
Ráscsán Ana	— 50	Vlaj Maria	— 40		
Lütár Ana	1 —	Raduha Orsa	1 —	Z Mále-Polane :	
Vojkovics Bára	1 —	Matjasec Bára	— 40	Hozjan Kata	1 —
Lütár Geta	— 10	Düh Ana	— 40	Horvát Ana	1 —
Sömen Magda	— 20	Düh Pavel	1 —	Sömen Kata	— 40
Prénosa Ana	— 20	Düh Orsa	— 50	Törnar Bára	— 12
Obár Ana	— 10	Zsálig Ana	— 30	Gerics Kata	1 —
Horvát Ana	— 40	Pücko János	1 —	N. N.	— 20
Kolenc Ana	— 20	Fortun Julia	— 20	Sernek Ferenc	1 —
Györkös Marko	1 —	Pécssek Bara	— 40	Sernek Kata	1 —
Kocet Maria	1 —	Zdravec András	— 40	Vincsec Stevan	1 —
Györkös Marko	1 —	Düh Klára	— 40	Balázsek Kata	— 10
Saal Kata	1 —	Zver Martin	— 20		
Obar Ana	— 40	Zver Klára	— 40	Vküp	6 72
Györnjec Bara	— 40	Düh Ana	— 20		
Törnar Klára	1 20	Spilák Bára	— 20	Z Nedelice :	
Vecszenszek	2 20	Szraka Ana	— 10	Séaszt deklin	2 40
Marosa Jozsef	1 —	Dominko Ana	— 20	Kovacsics Orsa	2 —
Hochstädter Ferenc	20	Pál Stevan	— 20	Kovacsics Geta	— 40
Vküp	24 30	Zsálig Manka	1 —	Lütár Bára	— 40
		Magdics Aga i Treza	20	Rezsonja Bára	— 20
Od Lipe :		Zdravec Magdalena	20	N. N.	1 —
Tkálec Ana	1 —	Zsemlics Lena	— 20	Marjaséc Bára	1 —
Zver Bára	1 —	Pál Stevan i Bára	20	Prva i tret jarozsa	
Pál Bára	1 —	Verocséc Bara	— 20	zsv. roza. venca	9 —
Padarics Mária	— 50	Zvér Agatá	— 50	Szolar Geta za ska-	
Horvát Jozsef	5 —	Fercsák Ana	— 20	pulirszko družabo	1 20
Matjaséc Ferenc	1 —	Düh Orsa	— 20	Szolar Geta	1 —
Torjan Marko	1 —	Zsálig Bára	— 20	Horváth Bára	— 40
Zdravec Ana	2 —	Tkálec Bára i Mara	40	Cej Magdalena	— 10
Cvetko Stevan	— 40	Pál Ana i Maria	— 40	Zver Jelena	— 10
Magdics Matjas	— 60	Zdravec Geta i M.	70	Sitrop Ivan	— 40
Horvát Julia	1 —	Györkös Geta	40	Kocet Ana	— 08
Tkálec András	1 —	Kovács Ana	— 20	Raj Jozsef	— 10
Zsálig Martin	1 —	Horvát Martin	— 40	Sömen Kata	1 —
Horvát Pavel	— 40	Düh Ana	— 20	Edna dovica	2 —
Pücsar Ana	— 40	Tkálec Mihály	1 —	Sömen Ivan	2 —
Zver Geta	1 —	Stausz Maria	— 40		

Vszebina.

Klekl Jozsef: Marija Lankovicska, negda Tisinszka	161
Szresen: Hodite k szrei Jezusovomi	162
H—h: Padovanszki szv. Anton	164
Kj: Navuk za meszec junius	168
Szlepec Ivan: Cslovek	174
Bassa Ivan: Iz zgodovine szv. matercerkve	178
Szj: Vesznicski kepi	182
Drobizs. — Glaszi	190

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koróni posle na ime: Klekl Jozsef plebanos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd, (Vasm.) Prvi sznopics sze zse vees ne dobi!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom. Preminocse leto je osztalo nanjega 400 koron.
